

[Johan Poulsen.]

ledige færøske arbejdskraft i udbygningen af et selvstændigt grønlandsk fiskerierhverv, mens man fra færøsk side i den nuværende nødsituation vil søge at udbygge den særlige form for fiskeri, som allerede i en del år er drevet med Føringehavn og Ravn Storø som basis. Det omhandlede fiskeri er en særlig gren af det færøske fiskerierhverv: finansieret, administreret og solgt gennem de dertil indrettede organer på Færøerne. Det kan i denne forbindelse oplyses, at deltagerne i det omhandlede fiskeri erlægges en vis afgift, vistnok for tiden $\frac{3}{4}$ øre pr. kg, til den grønlandske konjunkturudligningsfond. Det fremgår tydeligt af begge de nævnte overenskomster, at det er en forudsætning fra grønlandsk side — og formentlig også en betingelse for de ydede indrømmelser — at det færøske båd-fiskeri i Grønland skal afvikles i takt med udbygningen af det grønlandsk fiskerierhverv, således at når dette er i stand til at modtage og forarbejde den pågældende færøske produktion, ophører det færøske båd-fiskeri at eksistere som selvstændigt færøsk erhverv og skal indhandle sin fangst til den kgl. grønlandske handels fiskehuse.

Ved den senere, indtil 1967 gældende overenskomst er bestemmelsen om, at et vist antal båd-lag skal sælge fisken til den kgl. grønlandske handels fiskehuse, gledet ud, da det ved forhandlingernes begyndelse fra færøsk side blev gjort klart, at der ikke var politisk mulighed for at gennemføre den for 1959 på det punkt praktiserede ordning. Men på den anden side fremgår det af beretningen fra forhandlingerne, at de grønlandske forhandlere stadig opererer med den mulighed, at man fra færøsk side skal være med til at skabe de økonomiske forudsætninger for denne selvud-slettelse.

Det kan siges, at det, der karakteriserer de omhandlede overenskomster, er betænkeligheder. Når man fra færøsk side blankt underkaster sig samtlige gældende ordensregler og fredningsbestemmelser, også kravet om, at fiskerne ikke må medtage jagtgeværer og laksegarn, så har man unægtelig lidt svært ved at fatte, at der ikke kan gives tilladelse til at fiske fra sådanne ubeboede steder af hensyn til forekomster af sæler, eventuelt laks, de

pågældende steder. Man fanger hverken sæler eller laks med bare hænder. Der forekommer også sæler ved færøerne, og dér har man gjort den erfaring, at er de ikke udsat for jagt, sker der ikke noget. Almindelig trafik vænner de sig hurtigt til. At de grønlandske sæler skulle være af et mere kolerisk temperament end de færøske, forekommer mig lidet sandsynligt. Undertiden er der påstande om, at fiskebestanden de pågældende steder ikke tåler mere end et begrænset antal både, i nogle tilfælde 10, i andre 5, i andre mindre, hvilket i realiteten er det samme som afslag, da erfaringen gennem årene viser, at etableringsudgifterne, d. v. s. udgifterne til anskaffelse og transport af både, anskaffelse og transport af materialer til barakker, anskaffelse og transport af udrustning som salt, proviant, redskaber m. m., er så store, at der skal en vis produktion til, for at den skal være lønnende.

Man regner som minimum med en produktionskapacitet, der svarer til 15 båd-lag, for at fiskeriet kan være lønnende. En tilladelse for et antal, der er mindre end 15, er derfor i realiteten et afslag. Og motive-ringen, at fiskebestanden ikke tåler en så intensiv drift, er der i mange tilfælde ikke meget ved. Grønlandstorskens er ikke stationær som f. eks. en fåreflok. Grønlandstorskens er ligesom dens slægtninge i alle have forsynet med hale og finner, den er en fortrinlig svømmer, og de mærkninger, der gennem årene er foretaget af Dana og andre havforsknings-skibe, har godtgjort, at den ikke er stationær. Sådanne mærkede Grønlandstorsk er fanget både ved Island og på New Foundlandsbankerne og andre steder.

På den tid — vistnok i juli måned — da torskestimerne fra bankerne søger ind mod Grønlands kyster, sker det i så fantastiske mængder, at snakken om, at bestanden ikke tåler det fiskeri, der kan præsteres af 15 åbne både, der driver fiskeri med snøre eller langline, forekommer latterlig. Så længe det træk foregår, kan et ubegrænset antal både fiske uden skade for bestanden. Det vil være mere end naivt, hvis man tror, at det ville være god økonomi, om man visse år slappede af i håb om, at netop de samme torsk ville komme igen næste år, større og federe end året